

אישה יקרה

אורית הראל

עירא אבנרי יוצר עבודות תאטרון יותר משהוא מביים הצגות, למרות שגם על העבודה החדשה שלו שעלתה בתאטרון תמונע, הוא חתום כמעבד ובמאי. "הלואי שהיית אישה" מוגדרת בדף התכנייה כ"יצירה לחמש שחקניות בעקבות המחזה 'חתונת דמים' והקינה 'בכי על איגנסיו סנצ'ס מחיאס'" מאת פדריקו גרסיה לורקה (בתרגום טל ניצן). לא רק את הכותרת מומלץ לקרוא בדף התכנייה, אלא את הניתוח-הסבר כולו של אבנרי, המתייחס להליך יצירת הפרויקט הזה בשיתוף חמש השחקניות שכינס, אשר משלב בין שתי היצירות (ומהדהד אחרות של לורקה) ובורא משהו אחר לגמרי, החל בעובדה שהחמש מגלמות גם את תפקידי הגברים, אבל ללא התחפשות של ממש, וכלה בכך שהתפאורה היא מינימליסטית-סמלית בלבד, ומדגישה בכך את הממד התיאטרלי, וחמש השחקניות הן אלה שמתפעלות-מזיזות את חלקיה המעטים ואף מכריזות על הוראות הכניסה-יציאה של כל דמות שהן מגלמות.

שירי גולן, מיכל ויינברג, נעמי פרומוביץ', ענת פדרשניידר ואפרת ארנון מגלמות את כל הנשים והגברים במחזה, מנקודת מבט נשית. גולן היא אם החתן, ויינברג היא השכנה שלה והמאהב-ארוס לשעבר של הכלה (הנשוי כבר לאחרת) ליאונרדו. פרומוביץ' היא החתן, פדרשניידר הכלה והלבנה וארנון אשת לאונרדו ואבי הכלה. אם-החתן והחתן יוצאים לבית הכלה לחתונה. אבי הכלה דוחף את בתו להינשא אבל היא בורחת ברגע האחרון עם אהובה, שנוטש את אשתו ונישואיו הכושלים כדי לממש את אהבתו הראשונה. היצירה נפתחת בעצם בסוף, אליו היא גם חוזרת בסיומה: קינת נשים על מות גברים, מוות שהן בעצם גרמו בגלל שצייתו לקוד החברתי. אבנרי ושחקניותיו מנסים לבחון באמצעות יצירתו של לורקה – שביקש להאיר ולהעיר על חוליי החברה הספרדית בימיו – מה מכל זה ממשיך להתקיים גם היום "בתודעת נשים ביחס לעצמן ובתודעתם של גברים ביחס לנשים", כדבריו בתכנייה.

כמעט שעתיים ברצף אורכת היצירה הזאת, שאינה קלה לעיכול, אין בה אטיודים קומיים והיא דורשת מהצופים קשב וריכוז מהתחלה ועד הסוף. היא בהחלט אינה מיועדת למי שהולכים לתאטרון כדי להתבדר או לנקות ראש. גם בין חובבי תאטרון היא מיועדת למיטיבי לכת, למי שמוכנים להתנסות בחוויה אחרת, כזאת שמבקשת להתפענח גם אחרי שההצגה נגמרת, שנשארת ומהדהדת ומעוררת שאלות ומחשבות לא רק לגבי התוכן, אלא גם לגבי העבודה התאטרונית עצמה. במובן מסוים, יותר משזו הצגת תאטרון, זה שיעור מאלף בתאטרון ופילוסופיה (גם אם חלק מהמסקנות די עגומות).

כל השחקניות, שנדרשות כולן לעבודה פיזית ודרמטית תובענית מאוד (קשה מאוד להחליף דמויות – ועוד מגבר לאישה ולהפך – בהרף עין ובצורה משכנעת, בלי עזרת תחפושת של

ממש), עושות עבודה מרשימה מאוד ובולטת מכולן שירי גולן, שמפגינה במשחקה מנעד שלם, ממרתקת ומפוכחת למרירה-מאיימת-מהפנטת.

צילום: אפרת מזור

